

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Elżbieta Karska

w sprawie z protestu M.B.,

przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 21 listopada 2023 r.,

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Pismem z 20 października 2023 r. (data prezentaty – 23 października 2023 r.) M. B. (dalej: „Skarżący”) wniósł do Sądu Najwyższego protest przeciwko ważności referendum przeprowadzonego 15 października 2023 r.

W uzasadnieniu protestu Skarżący stwierdził, że jako wiekowy emeryt, poruszający się za pomocą kul spełnił swój obywatelski obowiązek i udał się do lokalu wyborczego. Był on jednak oburzony tym, że „z wybrednym komentarzem” została mu podana karta referendalna, o którą sam się jak stwierdził upomniał. W ocenie Skarżącego nie był to odosobniony przypadek, na dowód czego przedstawił oświadczenie jego znajomej.

Państwowa Komisja Wyborcza w odpowiedzi na protest Skarżącego wniosła o pozostawienie go bez dalszego biegu, przedstawiając w tym zakresie argumentację.

Prokurator Generalny w odpowiedzi na protest Skarżącego wyraził pogląd o zasadności protestu, a naruszenie przepisów ustawy o referendum może w ocenie Prokuratora Generalnego mieć wpływ na wynik referendum.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zasady wnoszenia protestów przeciwko ważności referendum ogólnokrajowego określa ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o referendum ogólnokrajowym (tekst jedn. Dz.U. 2020, poz. 851 ze zm., dalej: „u.r.o.”). Zgodnie z art. 33 ust. 1 tej ustawy, przeciwko ważności referendum może być wniesiony protest ze względu na zarzut dopuszczenia się przestępstwa przeciwko referendum lub naruszenia przepisów u.r.o. dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku referendum. Wszelkie inne zarzuty stanowią wyjście poza przewidziany ustawą przedmiot protestu, co czyni go niedopuszczalnym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 listopada 2007 r., III SW 30/07, niepublikowane). Zgodnie natomiast z art. 34 ust. 1, protest przeciwko ważności referendum wnosi się do Sądu Najwyższego na piśmie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyniku referendum przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do art. 34 ust. 2 u.r.o., do warunków i trybu wnoszenia protestu przeciwko ważności referendum stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”). Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 241 k.wyb. Zgodnie z art. 242. § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym. Warunki pisma procesowego zostały zaś ujęte w art. 125 i nast. k.p.c.

W rozpoznawanej sprawie zarzuty przedstawione przez Skarżącego nie mieszczą się w przedmiocie protestu określonym w art. 33 ust. 1 u.r.o.

Skarżący nie sformułował bowiem zarzutów w sposób określony w powołanym wyżej art. 33 ust. 1 u.r.o. w zw. z art. 241 § 3 i art. 243 § 1 k.wyb. Nie spełnił zatem ustawowego wymogu polegającego na konieczności wskazania, że zarzucane naruszenia miały wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników referendum.

Z powyższych względów, na podstawie art. 34 ust. 2 u.r.o. w zw. z art. 243 § 1 k.wyb. postanowiono o pozostawieniu protestu wyborczego bez dalszego biegu.

[SOP]

[ms]